

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ตำบลหนองบัว อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
ผู้วิจัย	นางปริศนา เบญจาทิกุล
คณะกรรมการที่ปรึกษา	ดร.จุฑาภรณ์ เจริญชนทด , ผู้ช่วยศาสตราจารย์อวยชัย ้วยสุวรรณ
สาขา	ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ปีการศึกษา	2548

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหา และสร้างรูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ตำบลหนองบัว อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ตำบลหนองบัว อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลหนองบัว ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และผู้นำกลุ่มองค์กรชุมชน จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วงที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ตำบลหนองบัว อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ตำบลหนองบัว อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน รองลงมาซึ่งเป็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการ ด้านการสร้างกลุ่ม และด้านการสร้าง และขยายเครือข่าย

2. รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตำบลหนองบัว อำเภอนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ คือ

2.1 ค้นหาประเด็นหลักและวิเคราะห์ปัญหา อันได้แก่ ปัญหาการสร้างกลุ่มปัญหาการปฏิบัติการ ปัญหาการสร้าง และขยายเครือข่าย และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน

2.2 นำปัญหาทั้ง 4 ด้าน มาวิเคราะห์ ปัญหามากใช้ยุทธศาสตร์แก้ไขปรับปรุง ปัญหาบ่อยใช้ยุทธศาสตร์ดำรงรักษา

2.3 ดำเนินการกำหนดแผนงาน กิจกรรมขั้นตอนในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง อันประกอบด้วย การประชุมประชาคม การแต่งตั้งคณะกรรมการ /คณะทำงานการอบรมให้ความรู้ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการจัดทำแผนแม่บทชุมชน

2.4 ประเมินผลการดำเนินงาน และรายงานผลความสำเร็จ

ABSTRACT

Thesis Title	The Community Strength Model of Nong Bua Sub-District, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province.
Researcher	Mrs. Prisana Benchatikul
Advisory Committ	Dr. Jutaporn Chermkhuntod, Asst. Prof. Ouychai Waisuwan
Program	Development Strategy
Academic Year	2005

The purposes of the research were to analyse the problem areas and to construct the community strength model of Nong Bua Sub-District, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province.

The research was conducted in 2 phases as follows:

Phase 1: analyzing the problem areas in the community strength in Nong Bua Sub-District, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province. The target group comprised Chief Executive Officer of Nong Bua Sub-District Administrative Organization, Chairman of Nong Bua Sub-District Administrative Organisation, Assistant of Nong Bua Sub-District Administrative Organization, Members of Nong Bua Sub-District Administrative Council, and 50 community leaders.

The research instrument used was the questionnaire with 4 rating scales, and the data were analyzed in percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

Phase 2: constructing the community strength at Nong Bua Sub-District, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province by means of Focus Group Discussion.

The findings showed that:

1. The problems in community strengthening at Nong Bua Sub-District, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province as a whole were quite remarkable. When considering each area, the most critical one was participation of the community members themselves, followed by implementation, group buildup and networking which equally shared mean rating.

2. The model community strength at Nong Bua Sub-District, Nong Bua District, Nakhon Sawan Province was built on the following approaches:

2.1 Identify key issues and analyse the problems,

2.2 Select the most critical problem to be either improved or sustained,

2.3 Set up planning and activities to create community strength which comprised community meetings, appointment of committee / training workgroup, organizing workshops, and drafting a community master plan,

2.4 Implement, assess, and report on achievement.

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ สืบเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ ซึ่งก่อให้เกิดความตระหนักในพระคุณแก่ผู้วิจัยที่ไม่อาจลืมได้

ประการแรก ความเอาใจใส่ถ่ายทอด แนะนำความรู้ทั้งมวลจากคณาจารย์ผู้สอนประจำสาขา ยุทธศาสตร์การพัฒนาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ทุกท่าน ที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ทั้งมวลให้แก่ผู้วิจัย ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ประการที่สอง การเสียสละเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำ และความเอาใจใส่ของคณาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่าน คือ ดร.จุฑามรรณ เจิมขุนทด ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ อวยชัย วยสุวรรณ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้จุดประกายความคิดให้เกิดการทำวิจัยในครั้งนี้ และให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการทำวิจัย ช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพ และซาบซึ้งยิ่ง

ประการที่สาม การให้คำปรึกษาเพิ่มเติมที่มีคุณค่าสำหรับผู้วิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยได้จาก รองศาสตราจารย์.ดร.ธานี เกสทอง , ดร.สมภพ เจิมขุนทด และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธันศ มีศรีสวัสดิ์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย อาจารย์นิเวศน์ คำรัตน์ และเจ้าหน้าที่ห้องวิจัยทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพยิ่ง

ประการที่สี่ การเสียสละเวลาที่มีค่าของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน มาประชุมสนทนากลุ่มให้คำแนะนำ และขอเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่องานวิจัย การให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกนายกองค้การบริหารสวนตำบลหนองบัว อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ และข้าราชการเจ้าหน้าที่ทุกท่านในการเก็บข้อมูล จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ประการที่ห้า ขอขอบคุณประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และผู้นำกลุ่มองค์กรชุมชนต่าง ๆ ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนกัลยาณมิตรนิสิตปริญญาโท สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่นที่ 3 ทุกคนที่ให้คำปรึกษา แนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และความช่วยเหลือเป็นกำลังใจตลอดมา

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่าน คุณค่าจากงานวิจัยเล่มนี้หากก่อให้เกิดประโยชน์แก่วงการศึกษา ผู้วิจัยขอขอบเป็นกตัญญูตเวที แต่ครูอาจารย์ และขอยกคุณงามความดีให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ตลอดไป

ปริศนา เบญจาทิกุล